

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

03 березня 2026 року

м. Київ

справа № 911/2780/24

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду:

Могил С.К. - головуєчий, Волковицька Н.О., Случ О.В.,

за участю секретаря судового засідання Амірханяна Р.К.

та представників

позивача: Ткаченко К.В.,

відповідача: Тютюнник О.А.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу Публічного акціонерного товариства "Укрнафта"

на постанову Північного апеляційного господарського суду від 28.05.2025

та рішення Господарського суду Київської області від 29.01.2025

у справі № 911/2780/24

за позовом Публічного акціонерного товариства "Укрнафта"

до Громадської організації «Хокейний клуб "Тризуб"

про стягнення 2 500 000,00 грн

та за зустрічним позовом Громадської організації "Хокейний клуб "Тризуб"

до Публічного акціонерного товариства "Укрнафта"

про стягнення 9 500 000,00 грн,

В С Т А Н О В И В:

Публічне акціонерне товариство «Укрнафта» звернулось до Господарського суду Київської області з позовом до Громадської організації «Хокейний клуб «Тризуб» про стягнення 2 500 000 грн.

Позовні вимоги мотивовані тим, що між ПАТ «Укрнафта» (спонсором) та Громадською організацією «Хокейний клуб «Тризуб» (організатором) 17.06.2024 укладений договір про надання

спонсорської підтримки №24/2343-ін., за умовами якого спонсор з метою популяризації свого імені, найменування, знака для товарів і послуг під торговою маркою «UKRNAFTA» зобов'язувався систематично, згідно з графіком, надавати добровільну фінансову підтримку Хокейному клубу «Триzub» під час підготовки та участі у Чемпіонаті України з хокею 2024/2025, який організовує та проводить Всеукраїнська громадська організація «Федерація хокею України», та в якому приймає участь Хокейний клуб «Триzub». Проте станом на початок вересня 2024 року Чемпіонат України з хокею 2024/2025 так і не розпочався, тож 10.09.2024 ПАТ «Укрнафта» направило на адресу ГО «ХК «Триzub» повідомлення №01/01/24/09/02-02/01/8128 від 10.09.2024 про розірвання договору в односторонньому порядку з моменту отримання цього повідомлення організатором та вимагало впродовж 7 (семи) календарних днів з дати отримання вимоги повернути раніше сплачену спонсорську допомогу у розмірі 2 500 000 грн. Відсутність добровільного повернення ГО «ХК «Триzub» коштів в сумі 2 500 000 грн стало підставою для подання позову до господарського суду на підставі ч. 1 ст. 1212 ЦК України.

В свою чергу, до Господарського суду Київської області від відповідача надійшла зустрічна позовна заява до ПАТ «Укрнафта» про стягнення 9 500 000 грн, яку ухвалою Господарського суду Київської області від 14.11.2024 прийнято до розгляду та об'єднано в одне провадження з первісним позовом у справі № 911/2780/24.

У зустрічному позові відповідач зазначав, що спонсор зобов'язувався надавати фінансову підтримку ГО «Хокейний клуб «Триzub», розуміючи, у тому числі, власну вигоду від надання такої підтримки, адже метою укладеного договору була популяризація імені спонсора, найменування, знаку для товарів і послуг під торговою маркою «UKRNAFTA». Всі передбачені договором прояви такої популяризації нею виконані, у тому числі й ті, що стосувалися підготовки до Чемпіонату, натомість спонсор після сплати першого платежу припинив надання фінансової допомоги згідно з узгодженим двома сторонами графіком і у вересні 2024 року неправомірно відмовився від виконання зобов'язань, оформивши таку відмову повідомленням про одностороннє розірвання договору. Відтак, відповідач просив стягнути зі спонсора 9 500 000 грн заборгованості за договором, вказуючи, що основні прояви популяризації ним виконані повністю.

Рішенням Господарського суду Київської області від 29.01.2025 (суддя Карпечкін Т.П.), залишеним без змін постановою Північного апеляційного господарського суду від 28.05.2025 (колегія суддів у складі: Кропивна Л.В. - головуючий, Руденко М.А., Барсук М.А.), у задоволенні первісного позову відмовлено. Зустрічний позов задоволений повністю. Стягнуто з ПАТ «Укрнафта» на користь ГО «Хокейний клуб «Триzub» 9 500 000,00 грн заборгованості.

Судами обох інстанцій встановлено, що між ПАТ «Укрнафта» (спонсором) та ГО «Хокейний клуб «Триzub» (організатором) укладено договір про надання спонсорської підтримки № 24/2343-ін, в порядку та на умовах, передбачених яким, спонсор шляхом здійснення/надання добровільної фінансової підтримки (надалі - спонсорська підтримка), винятково з метою популяризації свого імені, найменування, знака для товарів і послуг під торговою маркою «UKRNAFTA» (далі - знак для товарів та послуг спонсора) підтримує Хокейний клуб «Триzub» під час підготовки та участі у Чемпіонаті України з хокею 2024/2025, який організовує та проводить Всеукраїнська громадська організація «Федерація хокею України» та в якому приймає участь Хокейний клуб «Триzub» (п. 1.1 договору).

Чемпіонат України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 (комерційна (загальноживана) назва Чемпіонату визначається згідно регламенту Чемпіонату України з хокею з шайбою серед чоловіків на 2024-2025 рр., який затверджується Всеукраїнською громадською організацією «Федерація хокею України» перед початком кожного сезону), та який складається з окремих матчів, які проводяться згідно Регламенту Чемпіонату (надалі за текстом договору може вказуватись Чемпіонат та/або Змагання) офіційні змагання, організація та проведення яких, відповідно до Закону України «Про фізичну культуру та спорт» здійснюється Всеукраїнською громадською організацією «Федерація хокею України», та в яких приймає участь Хокейний клуб «Триzub», проведення якого заплановане на період з вересня 2024 року по квітень 2025 року включно (п. 1.4. преамбули договору).

Сторони погодили, що під визначенням спонсорство сторони розуміють добровільну матеріальну, фінансову, організаційну та іншу підтримку фізичними та юридичними особами будь-якої діяльності з метою популяризації виключно свого імені (назви), найменування, торговельних марок (п. 1.1. преамбули договору).

Відповідно до п. 4.1. договору сторони погодили, що відповідно до цього договору спонсор сплачує організатору спонсорський внесок в загальному розмірі 15 000 000 грн без ПДВ, що вноситься частинами за узгодженим графіком.

У рамках договору ПАТ «Укрнафта» згідно з платіжним дорученням від 11.07.2024 № 40493УГ24 перераховано на рахунок ГО «ХК «Тризуб» 2 500 000 грн (призначення платежу: «Аванс спонсорський внесок, зг. Дог.№ 24/2343-ІН від 17.06.2024, АУ, &2.2.05.10.02& Без ПДВ, не підлягає тендеру»).

26.07.2024 між позивачем та відповідачем було підписано акт здачі-прийняття робіт (надання послуг) №1 від 26.07.2024, відповідно до якого сторони підтвердили, що спонсором були виконані умови по договору. Загальна вартість складає 2 500 000 грн.

Відповідно до умов договору про надання спонсорської підтримки № 24/2343-ін організатор зобов'язується здійснити популяризацію знака для товарів і послуг спонсора, в рамках чого сторони погодили склад проявів в такому вигляді (п. 2.2. договору):

Прояви в рамках Матчів (чемпіонату):

1) Одяг гравців, екіпірування, мерч - нанесення ТМ «Ukrnafta» на майки (джерси) та шорти гравців, екіпірування та мерч;

2) На домашній льодовій арені (Палац спорту м. Київ) - нанесення ТМ «Ukrnafta» під лід льодової арени та на банерах та бортах арени;

3) Під час матчу демонстрація на табло у 4-х проекційних табло:

-включення ТМ «Ukrnafta» до спонсорського блоку;

-нанесення ТМ «Ukrnafta» на банер Палацу спорту щодо хокейних подій.

Основні прояви:

1) Офіційні сайти/інтернет сторінки ХК «Тризуб»: Facebook, веб-сайт, Instagram, Тік-Ток:

-включення ТМ «Ukrnafta» в ротатор на сайті ХК «Тризуб»;

-включення ТМ «Ukrnafta» до нижнього спонсорського блоку на головній сторінці сайту ХК «Тризуб»;

-включення ТМ «Ukrnafta» до розділу «Спонсори та партнери»;

2) соціальні медіа (Facebook, Instagram) - включення ТМ «Ukrnafta» до 50-70 постів на FB-сторінці ХК «Тризуб» та їх репостинг в сторіз Instagram-сторінки hc_tryzub.

3) адресна розсилка по електронній пошті - включення ТМ «Ukrnafta» в щотижневу адресну розсилку по електронній пошті по базі контактів Організатора kontramarka.ua, Студентська спортивна спілка України, тощо.

4) Публікації у ЗМІ - не менше 10 публікацій у ЗМІ з включенням ТМ «Ukrnafta». Деталізація буде надана в звіті після події.

5) Згадка під час радіо-трансляції - реклама на радіостанціях «Бізнес радіо груп». Деталізація буде надана в звіті після події.

Загальні:

- 1) Відкриття Чемпіонату - Промова від Спонсора (тривалість до 1 хв);
- 2) Участь у церемонії нагородження - участь представника Спонсора у церемонії нагородження;
- 3) Післяматчеві заходи (за умови проведення) - включення ТМ «Ukrnafta» до відеоматеріалу Організатора;
- 4) Присутність працівників Спонсора на матчі - у кількості заявлених осіб.

Відповідно до п. 3.2. договору підтвердженням повного та належного виконання організатором умов даного договору є надання організатором звіту по результату завершеного матчу. Відповідальність за достовірність інформації на наданих організатору матеріалах спонсора несе спонсор. Звіт по результатам завершеного матчу з включенням до нього фотоматеріалів та принт-скрінів включень ТМ надається організатором протягом 7 робочих днів після кожного проведеного матчу; наприкінці кожного місяця організатор надає загальний акт щодо матчів, в яких приймав участь ХК «Тризуб».

Згідно з п. 1.4. преамбули договору сторони погодили, що проведення Чемпіонату України з хокею 2024/2025 заплановане на період з вересня 2024 року по квітень 2025 року включно.

Однак, як зазначає позивач, станом на початок вересня 2024 року, Чемпіонат України з хокею 2024/2025 не розпочався, на офіційному веб-сайті Всеукраїнської громадської організації «Федерація хокею України» була відсутня будь-яка офіційна інформація з приводу дати початку Чемпіонату. Скільки станом на 10.09.2024 Чемпіонат України з хокею 2024/2025 не розпочався та відповідачем не було надано позивачу жодної офіційної інформації про дату його початку, ПАТ «Укрнафта» було прийнято рішення розірвати договір в односторонньому порядку, що передбачено пунктом 9.5. договору.

10.09.2024 ПАТ «Укрнафта», керуючись передбаченим п. 9.5. договору правом, направлено на адресу ГО «ХК «Тризуб» повідомлення № 01/01/24/09/02-02/01/8128 від 10.09.2024 про розірвання договору в односторонньому порядку.

У відповідь на повідомлення про розірвання договору ГО «ХК «Тризуб» листом від 17.09.2024 № 5-09/24 повідомило ПАТ «Укрнафта», що ГО «ХК «Тризуб» вважає підстави для розірвання договору № 24-2343-ін про надання спонсорської підтримки від 17.06.2024 в односторонньому порядку відсутніми, оскільки наразі дата проведення Чемпіонату України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 відома (відкриття призначене на 05.10.2024).

Стверджуючи, що спонсором не отримано результату у вигляді популяризації власного знаку для товарів і послуг, зокрема, у вигляді проявів у рамках матчів (чемпіонату) і післяматчевих заходів, ПАТ «Укрнафта» звернулось до суду з первісним позовом у даній справі, у якому, з огляду на одностороннє розірвання договору, просило суд стягнути з відповідача кошти в сумі 2 500 000 грн, які були сплачені ПАТ «Укрнафта» на рахунок ГО «Хокейний клуб «Тризуб» згідно з платіжною інструкцією № 40493УГ24 від 11.07.2024 в порядку ч. 1 ст. 1212 Цивільного кодексу України, вважаючи що стосовно таких коштів відпала підстава для сплати.

В свою чергу, в ході розгляду спору відповідач заперечував наявність підстав для розірвання договору про надання спонсорської підтримки № 24/2343-ін від 17.06.2024.

Відповідач зазначив, що в період, з моменту укладання договору (17.06.2024) та до початку Чемпіонату (31.10.2024), ГО «Хокейний клуб «Тризуб» активно здійснював підготовку до

Чемпіонату та сумлінно виконував свої зобов'язання за договором щодо популяризації імені, найменування ПАТ «УКРНАФТА», знаку для товарів і послуг під торговою маркою «UKRNAFTA», в об'ємах, узгоджених з позивачем та умовами Договору.

Стосовно тверджень позивача про розірвання договору про надання спонсорської підтримки №24/2343-ін від 17.06.2024, відповідач зауважив, що п. 9.5. договору передбачено можливість розірвання договору спонсором з організатором в односторонньому порядку, за умови направлення письмового повідомлення Спонсором про це не менше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати розірвання, вказаній в такому повідомленні, але в будь-якому випадку не пізніше ніж за 60 календарних днів до дати проведення Чемпіонату, при цьому спонсор відшкодовує організатору в повному обсязі всі понесені ним витрати, пов'язані з проведенням організатором популяризаційних проявів для спонсора. У випадку не зазначення дати розірвання, договір є розірваним через 30 (тридцять) календарних днів після відправки письмового повідомлення на адресу організатора, вказану ним в договорі. Проте розірвання позивачем договору у зв'язку з тим, що Чемпіонат не розпочався станом на 10.09.2024 суперечить умовам укладеного договору і свідчить про безпідставну односторонню відмову від договору, що чинним законодавством не допускається, оскільки терміни проведення Чемпіонату, дата його відкриття, дати проведення матчів, тощо, залежить від рішення третьої особи Всеукраїнської громадської організації «Федерація хокею України», у договорі визначено лише запланований період проведення Чемпіонату з вересня 2024 року по квітень 2025 року включно, жодних точних дат відкриття Чемпіонату та проведення матчів сторонами не було визначено та узгоджено.

Враховуючи, що Чемпіонат України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 розпочався в межах періоду, визначеного договором (з вересня 2024 року по квітень 2025 року), а саме 31.10.2024, у позивача не було підстав заявляти про розірвання договору в односторонньому порядку, посилаючись на п. 9.5. договору, порушуючи терміни передбачені самим договором (не пізніше ніж за 60 календарних днів до дати проведення Чемпіонату) з посиланням на лист-повідомлення № 01/01/24/09/02-02/01/8128 від 10.09.2024.

У зв'язку з цим, відповідач наполягав на тому, що договір про надання спонсорської підтримки № 24/2343-ін від 17.06.2024 є чинним та виконується відповідачем, однак позивач ухиляється від належного виконання договору, чим завдає відповідачу збитки та непоправні для хокейної команди репутаційні втрати, а тому з останнього відповідно до п. 4.1. договору підлягає стягненню 9 500 000 грн заборгованості.

Місцевий господарський суд, з висновками якого погодився суд апеляційної інстанції, встановивши, що відносини сторін мають зобов'язальний характер, а суть спонсорської діяльності визначається статтею 1 Закону України «Про рекламу» і є добровільною, визнав неправомірною односторонню відмову спонсора від договору, вказавши на те, що за умовами договору проведення Чемпіонату України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 передбачалося у період з вересня 2024 року по квітень 2025 року включно (п. 1.4. преамбули договору). Чемпіонат України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 розпочався 31.10.2024, тоді як спонсор в односторонньому порядку відмовився від договору у вересні 2024 року усупереч домовленостям, викладеним у п. 9.5. договору, і у ситуації, коли організатор, який розраховував на спонсорську допомогу і популяризував ім'я спонсора, здійснював виконання без отримання реальної допомоги спонсора. Оцінивши надані докази суд першої інстанції дійшов до висновку, що у діях організатора відсутні ознаки прострочення, ухилення чи наміру порушення виконання зобов'язання, організатор вчасно приступив до виконання зобов'язання, тоді як одностороння відмова від договору та припинення спонсором фінансування перешкодило участі команді організатора у Чемпіонаті та в його матчах. Визнавши відсутнім у спонсора права на одностороннє розірвання ним договору та визнавши його фактичною відмовою від виконання зобов'язань зі сплати платежів за періоди: до 29.07.2024 - 2 500 000 грн; до 29.08.2024 - 2 500 000 грн; до 29.09.2024 - 2 500 000 грн; до 29.10.2024 - 2 000 000 грн, при тому, що організатор виконав значну частину зобов'язань з популяризації імені спонсора, суд відмовив у задоволенні первісних вимог і задовольнив зустрічні.

Не погоджуючись з постановою апеляційного та рішенням місцевого господарських судів, ПАТ «Укрнафта» звернулось до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду з касаційною скаргою, в якій просить їх скасувати та ухвалити нове рішення, яким первісний позов задовольнити, а задоволенні зустрічного позову - відмовити.

В обґрунтування своїх вимог скаржник посилається на неправильне застосування судами ч.ч. 1-3 ст. 203, ст.ст. 204, 215, ч. 2 ст. 251, ч. 1 ст. 651, ст. 1212 ЦК України та порушення норм процесуального (п. 1 ч. 3 ст. 310 ГПК України) права яке полягає у тому, що суди не дослідили зібрані у справі докази. Узагальнено доводи скаржника зводяться до того, що:

- одностороннє розірвання договору було законним, адже вимога про 60-денний строк попередження до початку чемпіонату діє тільки тоді, коли така дата визначена в принципі, тобто вже прийнято регламент чемпіонату України з хокею на відповідний рік. Але такої дати на момент розірвання договору не було, тому вимога про 60 днів не могла діяти;

- навіть якщо припустити, що розірвання договору не врахувало 60-денний строк, таке розірвання все одно є одностороннім правочином, який є дійсним (через презумпцію правомірності правочину), доки суд не визнає таке розірвання недійсним. Разом з тим, у цій справі організатор взагалі не заявляв позов про визнання одностороннього розірвання договору недійсним - відповідно, розірвання є дійсним з відповідним юридичним ефектом;

- оскільки одностороннє розірвання договору є дійсним, то далі має діяти п. 9.5 договору, який передбачає наслідки одностороннього розірвання договору. Такі наслідки обмежують відповідальність спонсора лише понесеними організатором витратами, пов'язаними з проведенням організатором популяризаційних проявів для спонсора. Організатор, в свою чергу, жодного розрахунку таких витрат не надав, тому і стягувати суду нічого;

- навіть за відсутності п. 9.5 договору суди не мали права стягувати відповідну суму зі спонсора, оскільки в такому разі грубо порушується принцип еквівалентності зустрічного надання (спонсор не отримав взамін нічого - організатор навіть не бере участі в чемпіонаті, але має при цьому заплатити 80% суми договору). Окрім того, вказаний принцип діє і в зворотному напрямку, а саме в частині обґрунтованості заявлених вже спонсором вимог: оскільки організатор навіть не заявився на Чемпіонат, то ніякої практичної вигоди спонсор не отримав;

- зустрічне надання для спонсора не має жодної цінності, а тому він і вимагає в порядку ст.1212 ЦК України повернення 2 500 000 грн як безпідставно отриманих організатором коштів.

Скаржником умотивовано подання касаційної скарги на підставі п.п. 1, 4 ч. 2 ст. 287 ГПК України, а саме:

- судами обох інстанцій не враховано висновків щодо застосування: ч. 1-3 ст. 202, ст. 204, ст. 215, ч. 1 ст. 651 ЦК України, викладених у постановках Верховного Суду від 04.04.2023 у справі №910/19481/21, від 08.01.2025 у справі № 916/4066/23, від 24.02.2021 у справі №757/33392/16; щодо застосування ч. 2 ст. 251 ЦК України в частині неминучості настання строку як обов'язкової ознаки терміну, викладених у постанові від 04.04.2023 у справі № 916/1349/21; щодо застосування судами ст. 1212 ЦК України та обов'язковості принципу еквівалентності зустрічного надання, викладених у постановках від 23.02.2023 у справі № 927/84/16(927/1258/21), від 13.04.2023 у справі № 910/13367/19 (910/13951/21), від 31.05.2023 у справі № 686/1727/20, від 25.03.2020 у справі № 537/4259/15-ц, від 31.03.2021 у справі № 363/3555/17, від 22.12.2021 у справі № 465/5790/17;

- суди не дослідили зібрані у справі докази: роздруківки публікацій про відкладення початку чемпіонату України з хокею з шайбою та його неофіційний характер; Регламент Чемпіонату України з хокею з шайбою серед чоловіків на 2024-2025 рр.; роздруківки публікацій про те, що ГО «ХК «Тризуб» знявся з Чемпіонату України з хокею з шайбою серед чоловіків на 2024-2025 рр., та про причини такого зняття; роздруківки публікацій про те, що Чемпіонат завершився України з хокею з шайбою серед чоловіків на 2024-2025 рр., а отже ГО «ХК «Тризуб» не зможе навіть

теоретично взяти участь у Чемпіонаті; п. 3.2. договору, який прямо визначав, як має підтверджуватися виконання сторонами умов договору; інші докази, такі як договір поставки №02\07 від 02.07.2024 укладений між ГО «ХК «Триzub» та ФОП Ковальчук Д.А.; видаткова накладна №15\08-24 від 15.08.2024; договір поставки №2-5 від 25.06.2024 укладений між ГО «ХК «Триzub» та ФОП Лук`яненко С.В., видаткові накладні №02\08-24 від 26.08.2024, №01\07-24 від 15.07.2024, № 05\08-24 від 10.09.2024; договір поставки №05\08 від 05.08.2024 укладеним між ГО «ХК «Триzub» та ФОП Лук`яненко С.В., видаткова накладна №1 від 05.08.2024; договір поставки №18\6 від 18.06.2024 укладеним між ГО «ХК «Триzub» та ФОП Писаренко О.О., видаткових накладних № 19\06-24 від 19.06.2024, №25\07-24 від 31.07.2024, №01\09-24 від 01.09.2024; договору від 01.07.2024 укладеного між ГО «ХК «Триzub» та ВГО «Федерація хокею України»; договір від 21.08.2024 укладений між ГО «ХК «Триzub» та ТОВ «Спортивний клуб «ОЛІМП»; договір про розміщення інформаційного матеріалу №09\08\24 від 09.09.2024 укладений між ГО «ХК «Триzub» та ДП «Центральна-тренувальна база по ковзанярському спорту «Льодовий стадіон»; роздруківки із сайтів/інтернет сторінок ГО «Хокейний клуб «Триzub» (Facebook, веб-сайт, Instagram, ТікТок); заяви свідків, які суди не перевірили на предмет їх належності (чи є такі докази належними в контексті п. 3.2. договору) та достатності (чи підтверджують такі докази виконання ГО «ХК «Триzub» умов договору в цілому).

Ухвалою Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 30.07.2025 відкрито провадження за касаційною скаргою з підстав, передбачених п.п. 1, 4 ч. 2 ст. 287 ГПК України, призначено останню до розгляду у відкритому судовому засіданні на 16.09.2025 та надано строк на подання відзиву на касаційну скаргу до 18.08.2025.

До Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду 14.08.2025 від відповідача за первісним (позивача за зустрічним) позовом надійшов відзив на касаційну скаргу, у якому він просить залишити її без задоволення, а оскаржені судові рішення - без змін, посилаючись на правильність викладених у них висновків.

В судовому засіданні 16.09.2025 представником Громадської організації «Хокейний клуб "Триzub"» заявлено усне клопотання про відкладення розгляду касаційної скарги, мотивоване наміром сторін укласти мирову угоду у справі, і з метою надання сторонам можливості укладення мирової угоди, розгляд касаційної скарги у даній справі відкладено до 18.11.2025, в судовому засіданні 18.11.2025 - до 02.12.2025, в судовому засіданні 02.12.2025 - до 13.01.2026.

В судовому засіданні 13.01.2026 оголошено перерву у справі до 17.02.2026, а в судовому засіданні 17.02.2026 - до 03.03.2026.

До Верховного Суду 26.02.2026 від ГО "Хокейний клуб "Триzub" та 03.03.2026 від ПАТ "Укрнафта" надійшли додаткові пояснення у справі.

Переглянувши постанову апеляційного та рішення місцевого господарських судів, колегія суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду дійшла висновку про наявність підстав для часткового задоволення касаційної скарги, з огляду на таке.

Щодо підстави касаційного оскарження, передбаченої п. 1 ч. 2 ст. 287 ГПК України.

Відповідно до ч. 1 ст. 300 ГПК України переглядаючи у касаційному порядку судові рішення, суд касаційної інстанції в межах доводів та вимог касаційної скарги, які стали підставою для відкриття касаційного провадження, та на підставі встановлених фактичних обставин справи перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права.

Пунктом 1 ч. 2 ст. 287 ГПК України підставою касаційного оскарження судових рішень визначено застосування судом апеляційної інстанції в оскаржуваному судовому рішенні норми права без урахування висновку щодо застосування норми права у подібних правовідносинах, викладеного у постанові Верховного Суду.

Суд враховує, що судовими рішеннями в подібних правовідносинах є такі рішення, де подібними є (1) предмети спору, (2) підстави позову, (3) зміст позовних вимог та встановлені судом фактичні обставини, а також має місце (4) однакове матеріально-правове регулювання спірних правовідносин (аналогічна позиція викладена у постановах ВП ВС від 05.06.2018 у справі № 523/6003/14-ц, від 19.06.2018 у справі № 922/2383/16, від 20.06.2018 у справі № 755/7957/16-ц, від 26.06.2018 у справі № 2/1712/783/2011, від 26.06.2018 у справі № 727/1256/16-ц, від 04.07.2018 у справі № 522/2732/16-ц).

Зміст правовідносин з метою з'ясування їх подібності в різних судових рішеннях суду (судів) касаційної інстанції визначається обставинами кожної конкретної справи ((див. постанови Верховного Суду від 27.03.2018 у справі № 910/17999/16 (пункт 32); від 25.04.2018 у справі № 925/3/17 (пункт 38); від 16.05.2018 року у справі № 910/24257/16 (пункт 40); від 05.06.2018 у справі № 243/10982/15-ц (пункт 22); від 31.10.2018 у справі № 372/1988/15-ц (пункт 24); від 05.12.2018 у справах № 522/2202/15-ц (пункт 22) і № 522/2110/15-ц (пункт 22); від 30.01.2019 у справі № 706/1272/14-ц (пункт 22)).

При цьому колегія суддів враховує позицію, викладену у постанові Великої Палати Верховного Суду від 12.10.2021 у справі № 233/2021/19 (провадження №14-16цс20), відповідно до якої у кожному випадку порівняння правовідносин і їхнього оцінювання на предмет подібності слід насамперед визначити, які правовідносини є спірними. А тоді порівнювати права й обов'язки сторін саме цих відносин згідно з відповідним правовим регулюванням (змістовий критерій) і у разі необхідності, зумовленої цим регулюванням, - суб'єктний склад спірних правовідносин (види суб'єктів, які є сторонами спору) й об'єкти спорів. Тому з метою застосування відповідних приписів процесуального закону не будь-які обставини справ є важливими для визначення подібності правовідносин.

На предмет подібності слід оцінювати саме ті правовідносини, які є спірними у порівнюваних ситуаціях. Встановивши учасників спірних правовідносин, об'єкт спору (які можуть не відповідати складу сторін справи та предмету позову) і зміст цих відносин (права й обов'язки сторін спору), суд має визначити, чи є певні спільні риси між спірними правовідносинами насамперед за їхнім змістом. А якщо правове регулювання цих відносин залежить від складу їх учасників або об'єкта, з приводу якого вони вступають у правовідносини, то у такому разі подібність слід також визначати за суб'єктним і об'єктним критеріями відповідно. Для встановлення подібності спірних правовідносин у порівнюваних ситуаціях суб'єктний склад цих відносин, предмети, підстави позовів і відповідне правове регулювання не обов'язково мають бути тотожними, тобто однаковими.

Водночас колегія суддів зазначає, що слід виходити також з того, що підставою для касаційного оскарження є неврахування висновку Верховного Суду саме щодо застосування норми права, а не будь-якого висновку, зробленого судом касаційної інстанції в обґрунтування мотивувальної частини постанови. Саме лише зазначення у постанові Верховного Суду норми права також не є його правовим висновком про те, як саме повинна застосовуватися норма права у подібних правовідносинах.

Так скаргник вказує зокрема на те, що судами обох інстанцій не враховано висновків щодо застосування ч. 1-3 ст. 202, ст. 204, ст. 215, ч. 1 ст. 651 ЦК України, викладених у постановах Верховного Суду від 04.04.2023 у справі № 910/19481/21, від 08.01.2025 у справі № 916/4066/23, від 24.02.2021 у справі №757/33392/16, оскільки позивач за зустрічним позовом не просив визнати одностороннє розірвання договору недійсним, тому таке одностороннє розірвання договору вважається правомірним з відповідним юридичним ефектом та наслідками.

Щодо посилань на постанову Верховного Суду від 24.02.2021 у справі №757/33392/16, то правовідносини у ній не є подібними до справи № 911/2780/24, оскільки у ній розглядалось питання визнання недійсною з моменту посвідчення довіреності і Верховний Суд зазначив, що вимога про визнання недійсною довіреності є неефективним способом захисту і в її задоволенні

слід було відмовити з цієї підстави. Проте суди відмовили в задоволенні позовних вимог у зв'язку з їх необґрунтованістю, а тому судові рішення слід змінити в мотивувальній частині.

В свою чергу у справі № 910/19481/21 позивач просив визнати недійсним односторонній правочин підприємства з дострокового розірвання договору про надання в експлуатацію фіксованих місць паркування транспортних засобів, який (правочин) викладено в листі від 13.07.2021 №053/05-370.

Верховний Суд у постанові від 04.04.2023 у справі № 910/19481/21 зазначив, що: *«відповідно до частин першої, другої статті 16 Цивільного кодексу України: кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу; способом захисту цивільних прав та інтересів може бути визнання правочину недійсним.*

З огляду на приписи частини першої статті 215 Цивільного кодексу України підставою недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину вимог, зокрема, частини першої статті 203 названого Кодексу, згідно з якою зміст правочину не може суперечити цьому Кодексу, іншим актам цивільного законодавства.

Згідно з частинами першою, третьою статті 651 Цивільного кодексу України:

- розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом;

- у разі односторонньої відмови від договору у повному обсязі, якщо право на таку відмову встановлено договором або законом, договір є розірваним.

Частиною першою статті 188 Господарського кодексу України також визначено, що розірвання господарських договорів в односторонньому порядку не допускається, якщо інше не передбачено законом або договором.

Попередніми судовими інстанціями у розгляді даної справи з'ясовано і Підприємством не спростовано, що останнє не довело належними доказами настання (наявність) обставин, які могли б бути підставами для одностороннього розірвання Підприємством Договору.

Односторонній правочин щодо такого розірвання суперечить наведеним положенням частини першої статті 651 Цивільного кодексу України та частині першій статті 188 Господарського кодексу України, які допускають одностороннє (без згоди сторін) розірвання договору лише у випадках, встановлених договором або законом, тим часом як відповідачем, як зазначалося, не доведено в судах попередніх інстанцій наявності такого випадку (випадків).

Викладене було достатньою підставою для визнання оспорюваного правочину щодо одностороннього розірвання Договору недійсним згідно з частиною першою статті 215 Цивільного кодексу України.

Попередніми судовими інстанціями у розгляді справи було застосовано усі наведені в пунктах 24, 25, 27 цієї постанови норми Цивільного кодексу України і Господарського кодексу України, чим спростовуються доводи скаржника про те, що судами нібито лише "зроблено посилання на загальні статті щодо недійсності (ст. 22, 203, 215 ЦКУ)" ».

У справі № 916/4066/23 Товариство з обмеженою відповідальністю "ФОМІТ" звернулось до Господарського суду Одеської області з позовом до Державного підприємства "Морський торговельний порт "Південний" про визнання недійсним одностороннього правочину щодо одностороннього розірвання договору про надання послуг, що вчинений ДП "МТП "Південний" відповідно до повідомлення про розірвання договору - листа від 06.07.2023 вих. №2868/01/05/23.

Верховний Суд у постанові від 08.01.2025 зазначив, що: *«вирішуючи спори про визнання правочинів (господарських договорів) недійсними, господарський суд повинен встановити*

наявність фактичних обставин, з якими закон пов'язує визнання таких правочинів (господарських договорів) недійсними на момент їх вчинення (укладення) і настання відповідних наслідків, та у разі задоволення позовних вимог зазначати в судовому рішенні, в чому конкретно полягає неправомірність дії сторони та яким нормам законодавства не відповідає оспорюваний правочин (зазначена правова позиція викладена у постанові Великої Палати Верховного Суду від 27.11.2018 у справі №905/1227/17).

Частинами першою, третьою статті 215 ЦК визначено, що підставою недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину стороною (сторонами) вимог, які встановлені частинами першою - третьою, п'ятою та шостою статті 203 цього Кодексу. Якщо недійсність правочину прямо не встановлена законом, але одна із сторін або інша заінтересована особа заперечує його дійсність на підставах, встановлених законом, такий правочин може бути визнаний судом недійсним (оспорюваний правочин).

Верховний Суд у постанові від 05.09.2023 у справі №922/2161/22 звертає увагу на правову позицію, викладену у постанові Верховного Суду від 08.10.2020 у справі №910/11397/18 про те, що у разі коли законом або умовами договору передбачено право сторони на односторонню відмову від договору, сторони вільні у виборі конкретних підстав такої відмови, в межах встановлених нормами законодавства чи умовами договору. Обрану стороною підставу для односторонньої відмови від договору і необхідно досліджувати під час розгляду справи судом. Так, у кожному випадку особа, яка бажає відмовитись від договору у односторонньому порядку на тій чи іншій підставі має довести фактичну наявність визначених у обраній підставі обставин для такої односторонньої відмови. З огляду на викладене, судам необхідно в кожному конкретному випадку, виходити з встановлених обставин справи, досліджувати підстави, які стали підґрунтям для односторонньої відмови від договору, та обґрунтованість таких підстав з огляду на встановлені обставини справи (схожа правова позиція викладена також у постанові Верховного Суду від 14.12.2023 у справі №910/14817/22).».

У вказаних рішеннях Верховний Суд підтвердив допустимість захисту порушеного права шляхом визнання недійсним одностороннього правочину про розірвання договору, якщо така вимога відповідає змісту спірних правовідносин і має належне правове обґрунтування - у випадку недоведеності підстав для одностороннього розірвання, такий правочин може бути визнано недійсним, що прямо вказано у постанові від 04.04.2023 у справі №910/19481/21, і у постанові від 08.01.2025 у справі №916/4066/23 також не ставиться під сумнів належність обраного способу захисту і наголошується на необхідності аналізу фактичних обставин вчинення правочину і відповідності його вимогам законодавства.

Тому доводи скаржника щодо того, що його одностороннє розірвання договору вважається правомірним з відповідним юридичним ефектом та наслідками і за відсутності відповідних вимог зустрічного позову про визнання його недійсним не може бути спростовано відповідачем у загальному порядку - є помилковими, водночас така вимога (про одностороннє розірвання договору) повинна досліджуватись на предмет відповідності змісту спірних правовідносин і належного правового обґрунтування.

Колегія суддів у справі № 911/2780/24 зазначає, що Верховний Суд у постанові від 05.09.2023 у справі №922/2161/22 звертає увагу на правову позицію, викладену у постанові Верховного Суду від 08.10.2020 у справі №910/11397/18 про те, що у разі коли законом або умовами договору передбачено право сторони на односторонню відмову від договору, сторони вільні у виборі конкретних підстав такої відмови, в межах встановлених нормами законодавства чи умовами договору. Обрану стороною підставу для односторонньої відмови від договору і необхідно досліджувати під час розгляду справи судом. Так, у кожному випадку особа, яка бажає відмовитись від договору у односторонньому порядку на тій чи іншій підставі має довести фактичну наявність визначених у обраній підставі обставин для такої односторонньої відмови. З огляду на викладене, судам необхідно в кожному конкретному випадку, виходити з встановлених обставин справи, досліджувати підстави, які стали підґрунтям для односторонньої відмови від договору, та обґрунтованість таких підстав з огляду на встановлені обставини справи (схожа

правова позиція викладена також у постанові Верховного Суду від 14.12.2023 у справі №910/14817/22).

Відповідно до ст. 651 ЦК України зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом. Договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом. Істотним є таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору. У разі односторонньої відмови від договору у повному обсязі або частково, якщо право на таку відмову встановлено договором або законом, договір є відповідно розірваним або зміненим.

За змістом наведених положень закону, одностороння відмова від договору є юридичним фактом, який зумовлює його розірвання, отже, є правочином, який має юридичні наслідки у вигляді припинення господарських правовідносин. Розірвання господарського договору може здійснюватися за згодою сторін і в разі односторонньої відмови від нього. За загальним правилом, розірвання договору в односторонньому порядку не допускається, однак, окремі види договорів допускають можливість одностороннього розірвання договору. Крім того, право сторони на одностороннє розірвання договору може бути встановлене законом або безпосередньо в договорі.

У справі № 911/2780/24 позивач посилався на те, що укладаючи договір з ГО «ХК «Тризуб», ПАТ «Укрнафта» мала на меті популяризацію власного бренду, проте, ситуація, що виникла в ВГО «Федерація хокею України», відсутність початку Чемпіонату в заплановані договором строки, відсутність будь-якої інформації про дату проведення Чемпіонату цій меті не сприяли, а ГО «ХК Тризуб» не брала участі у Чемпіонаті України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025, тому ПАТ «Укрнафта» прийняло рішення про припинення співпраці з ГО «ХК «Тризуб» та розірвання укладеного з нею договору.

Водночас суди не погодилися з законністю такого одностороннього розірвання договору з огляду на те, що п. 9.5. договору сторони передбачили право спонсора на одностороннє розірвання договору при дотриманні таких умов:

- про таке своє рішення спонсор має письмово повідомити іншу сторону не менше ніж за 30 календарних днів до дати розірвання, вказаній у повідомленні але не пізніше, ніж за 60 календарних днів до дати проведення Чемпіонату; у випадку не зазначення дати розірвання, договір є розірваним через 30 календарних днів після відправки письмового повідомлення;
- спонсор має відшкодувати організатору в повному обсязі всі понесені ним витрати, пов'язані з проведенням організатором популяризаційних проявів для спонсора.

Чемпіонат України з хокею з шайбою серед чоловіків 2024/2025 розпочався 31.10.2024 та завершився 11.04.2025, коли справа розглядалась у суді, тоді як спонсор запропонував вважати розірваним договір з дати отримання організатором сформованого спонсором повідомлення.

З огляду на зміст наведеної норми п. 9.5 договору, на його підставі позивач (за первісним позовом) міг розірвати договір не пізніше ніж за 60 календарних днів до дати проведення Чемпіонату.

Відповідно, повідомлення про розірвання договору, надіслане 10.09.2024 не відповідає п. 9.5 договору і не дає спонсору права на одностороннє розірвання договору, у зв'язку з чим суди вказали на відсутність підстав вважати договір розірваним.

Оспорюючи ці висновки скаржник посилається на те, що судами не враховано висновки щодо застосування ч. 2 ст. 251 ЦК України в частині неминучості настання строку як обов'язкової ознаки терміну, викладені у постанові від 04.04.2023 у справі № 916/1349/21 та вказує на те, що допоки відповідний регламент не затверджено (дату початку Чемпіонату), пункт 9.5 договору в частині дотримання 60-денного строку не може діяти в принципі - для того, щоб вимога про 60-

денний строк мала економічний та практичний сенс, дата початку чемпіонату (або хоча б конкретний, а не орієнтовний діапазон дат) мала бути чітко визначена в договорі.

У постанові Верховного Суду від 04.04.2023 у справі № 916/1349/21, на яку посилається скаржник, сформульовано такі висновки:

"41. Згідно з абзацом другим частини першої статті 530 ЦК України зобов'язання, строк (термін) виконання якого визначений вказівкою на подію, яка неминуче має настати, підлягає виконанню з настанням цієї події.

42. Цю норму необхідно застосовувати (тлумачити) у взаємозв'язку з загальними положеннями частини другої статті 251, частини другої статті 252 ЦК України, які визначають, що терміном є певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення. Термін визначається календарною датою або вказівкою на подію, яка має неминуче настати.

43. Те, що при визначенні строку (терміну) виконання зобов'язання судам необхідно враховувати загальні положення ЦК України про порядок визначення та обчислення строків (термінів), зокрема, щодо початку і закінчення строку (терміну), а також умови вчиненого сторонами спору правочину, на підставі якого виникло зобов'язання, вказувала також об'єднана палата Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду у постанові від 20.11.2020 у справі № 910/13071/19, на яку посилається скаржник у касаційній скарзі.

44. Відповідно до лексичного значення словосполучення "неминуче має настати" означає як те, що обов'язково та безумовно має відбутися.

45. За змістом норми частини першої статті 530 ЦК України у взаємозв'язку з частиною другою статті 251, частиною другою статті 252 цього Кодексу, які підлягають застосуванню до спірних правовідносин, у разі визначення терміну виконання зобов'язання з вказівкою на майбутню подію нею може бути визнана лише та подія, неминучість якої є безумовна. Якщо юридичні наслідки мають певну ступінь вірогідності настання, то має місце не існування часової категорії у вигляді терміну, а умова.

...49. Згідно з частиною першою статті 631 ЦК України строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору.

50. Закінчення строку дії договору означає, що між його сторонами у майбутньому не будуть виникати взаємні права та обов'язки, що впливали із цього договору. Але ті зобов'язання, які вже існують на момент закінчення строку дії договору, будуть існувати і після його закінчення доти, доки вони не будуть припинені на підставах, встановлених договором або законом. Такий висновок щодо застосування норми статті 530 ЦК України у взаємозв'язку з положеннями статей 252, 598 цього Кодексу викладено у пункті 68 постанови Верховного Суду від 10.02.2021 у справі № 908/288/20.

...61. Тлумачення змісту договору не може бути таким, що призводитиме до неможливості виконання договірних зобов'язання взагалі і ніколи (постанова Верховного Суду від 14 липня 2021 року у справі № 740/2904/17 (провадження № 61-15352св20), від 12 січня 2022 року № 754/4475/19 (провадження № 61-5491св21))."

Дійсно, за змістом норми частини першої статті 530 ЦК України у взаємозв'язку з частиною другою статті 251, частиною другою статті 252 цього Кодексу, у разі визначення терміну виконання зобов'язання з вказівкою на майбутню подію нею може бути визнана лише та подія, неминучість якої є безумовна. Якщо юридичні наслідки мають певну ступінь вірогідності настання, то має місце не існування часової категорії у вигляді терміну, а умова.

Колегія суддів погоджується з відповідними доводами скаржника та зазначає, що висновки судів про неможливість одностороннього розірвання договору через недотримання 60-денного строку до дати початку Чемпіонату є помилковими, оскільки базуються на помилковому тлумаченні правової природи «дати проведення Чемпіонату» як терміну, а за відсутності чітко визначеної календарної дати або події, що має неминуче настати, відповідне обмеження в п. 9.5 договору не набуло чинності як часова категорія (термін).

Згідно з ч. 2 ст. 251 ЦК України, терміном є певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення. Відповідно до ч. 2 ст. 252 ЦК України, термін визначається календарною датою або вказівкою на подію, яка має неминуче настати. Статтею 530 ЦК України встановлено, що зобов'язання, строк (термін) виконання якого визначений вказівкою на подію, яка неминуче має настати, підлягає виконанню з настанням цієї події.

Пунктом 9.5 договору встановлено конкретний строк для реалізації права на розірвання - «не пізніше ніж за 60 календарних днів до дати проведення Чемпіонату». Як вбачається з матеріалів справи та встановлено судами, на момент направлення повідомлення про розірвання договору (10.09.2024), дата початку Чемпіонату не була визначена.

Верховний Суд у постанові від 04.04.2023 у справі № 916/1349/21 вказав, якщо юридичні наслідки пов'язані з подією, неминучість якої не є безумовною, має місце не термін, а умова. Оскільки дата проведення Чемпіонату залежить від волевиявлення третьої особи (Федерації хокею України), затвердження Регламенту та формування складу учасників, вона не є подією, що «неминуче має настати» у розумінні ст. 251 ЦК України. Відтак, обчислення 60-денного строку від невизначеної дати є помилковим.

Суди попередніх інстанцій застосували обмежувальний строк ретроспективно, орієнтуючись на фактичну дату початку Чемпіонату (31.10.2024), яка стала відомою значно пізніше. Проте, станом на 10.09.2024 (дата повідомлення), позивач не міг знати цю дату, а отже, був позбавлений можливості вираховувати 60-денний період.

При цьому, Верховний Суд у постанові від 14.07.2021 у справі № 740/2904/17 (та аналогічно у справі № 754/4475/19) зазначив, що тлумачення змісту договору не може бути таким, що призводитиме до неможливості виконання договірних зобов'язань взагалі і ніколи. Тлумачення змісту договору не може призводити до неможливості виконання права (на розірвання) взагалі (правова позиція у справах № 740/2904/17, № 754/4475/19).

У даній справі суди застосували п. 9.5 договору як абсолютну заборону на розірвання, оскільки дата Чемпіонату не була встановлена станом на 10.09.2024; сторона не могла розрахувати «-60 днів» від неіснуючої (невизначеної) дати, яка була оприлюднена постфактум.

Таке тлумачення пункту 9.5 договору судами попередніх інстанцій призвело до того, що право ПАТ «Укрнафта» на односторонню відмову від договору стало неможливим, оскільки точка відліку строку (дата Чемпіонату) була відсутня на момент вчинення правочину щодо розірвання.

Водночас оскільки «дата проведення Чемпіонату» не була визначена як термін (календарна дата або неминуча подія) на момент виникнення спірних правовідносин, обмежувальна умова п. 9.5 договору щодо 60-денного строку не могла бути застосована.

Дійсно, з огляду на умови договору сторони при укладенні договору усвідомлювали, що популяризація бренду «UKRNAFTA» не обмежується лише періодом проведення Чемпіонату, а потребує тривалої підготовки. Саме тому графік платежів був розподілений частинами, де значна сума спрямовувалася на підготовчий етап. Водночас встановлення у п. 9.5 договору 60-денного строку до дати початку Чемпіонату мало на меті захист відповідача від збитків на етапі активної підготовки, а не створення штучної перешкоди для розірвання договору.

У зв'язку з викладеним, Верховний Суд вважає, що суди попередніх інстанцій дійшли передчасних висновків про відсутність підстав для визнання договору розірваним через помилковий підхід до обчислення 60-денного строку без урахування реальної (об'єктивної) можливості його дотримання, що призвело до неправильного застосування ст.ст. 251, 252 ЦК України.

Відтак, підстава касаційного оскарження, передбачена п. 1 ч. 2 ст. 287 ГПК України знайшла своє підтвердження, а тому касаційна скарга підлягає частковому задоволенню, а рішення судів попередніх інстанцій підлягають скасуванню з направленням справи на новий розгляд до суду першої інстанції, оскільки Верховний Суд позбавлений процесуальної можливості досліджувати та надавати оцінку наявним у справі доказам. Такий висновок зумовлений тим, що Верховний Суд позбавлений процесуальної можливості самостійно досліджувати та надавати оцінку наявним у справі доказам щодо фактичного стану підготовки до Чемпіонату, а також визначати розмір витрат, понесених відповідачем.

Що ж до посилань скаржника на неврахування судами висновків Верховного Суду щодо застосування судами ст. 1212 ЦК України та обов'язковості принципу еквівалентності зустрічного надання, викладених у постановках від 23.02.2023 у справі № 927/84/16(927/1258/21), від 13.04.2023 у справі № 910/13367/19 (910/13951/21), від 31.05.2023 у справі № 686/1727/20, від 25.03.2020 у справі № 537/4259/15-ц, від 31.03.2021 у справі № 363/3555/17, від 22.12.2021 у справі № 465/5790/17, тобто в частині доводів про зустрічний позов, то колегія суддів їх не досліджує як такі, що є передчасними, з огляду на викладені вище висновки, і питання обґрунтованості зустрічних вимог буде вирішено під час нового розгляду справи, з урахування умов укладеного договору.

У зв'язку зі скасуванням рішень судом касаційної інстанції через неправильне застосування норм матеріального права, Верховний Суд зазначає, що доводи скаржника про недослідження судами зібраних у справі доказів (зокрема роздруківок публікацій про відкладення Чемпіонату, Регламенту на 2024-2025 рр., доказів зняття ГО «ХК «Тризуб» зі змагань, а також низки господарських договорів із ФОП Ковальчук Д.А., Лук'яненко С.В., Писаренко О.О. та іншими контрагентами, якими він обґрунтовує підставу касаційного оскарження, передбачену п. 4 ч. 2 ст. 287 ГПК України) не перевіряються як передчасні, оскільки питання щодо фактичного виконання сторонами зобов'язань, перевірка належності та достатності згаданих доказів підлягають повному та всебічному з'ясуванню саме під час нового судового розгляду.

Під час нового розгляду справи суди мають взяти до уваги викладене у цій постанові, вжити всіх передбачених законом заходів для всебічного, повного та об'єктивного встановлення обставин справи і залежно від встановленого та відповідно до чинного законодавства вирішити спір із належним обґрунтуванням мотивів і підстав такого вирішення у судовому рішенні.

З огляду на те, що касаційна скарга підлягає частковому задоволенню, а справа - передачі до суду першої інстанції на новий розгляд, з урахуванням статті 129 ГПК України розподіл судових витрат має здійснити господарський суд, який прийматиме рішення по суті спору, керуючись загальними правилами розподілу судових витрат.

Керуючись ст.ст. 300, 301, 308, 310, 314, 315, 317 ГПК України, Суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Касаційну скаргу Публічного акціонерного товариства "Укрнафта" задовольнити частково.

Постанову Північного апеляційного господарського суду від 28.05.2025 та рішення Господарського суду Київської області від 29.01.2025 у справі № 911/2780/24 скасувати.

Справу № 911/2780/24 направити на новий розгляд до Господарського суду Київської області.

Постанова набирає законної сили з моменту її ухвалення, є остаточною та оскарженню не підлягає.

Головуючий суддя Могил С.К.

Судді: Волковицька Н.О.

Случ О.В.